

SOSYAL HAYAT

E-KPSS GENEL KÜLTÜR ÇIKABİLECEK BİLGİLER

- ✓ İlk Türklerin yaşadığı bölge **Orta Asya**
- ✓ Türklerin kullandığı ilk alfabe **Göktürk Alfabesi**
- ✓ Türklerin yazdığı ilk yazılı eser **Göktürk Yazıtları/Orhun Abideleri**
- ✓ İlk Türklerin geçim kaynağı **hayvancılık**
- ✓ İlk Türklerin kullandığı aletler **demir, ok-yay, kılıç, keçi veya koyun kılından kilimler, dericilik**
- ✓ İlk Türklerin yaşam tarzı **göçebe ve savaşçı**
- ✓ Tarihte bilinen ilk Türk devleti **Asya Hun Devleti**
- ✓ Türk adı ile kurulan ilk devlet **Göktürk Devleti**
- ✓ Tarihteki ilk Türk devletini soruyorsa **Asya Hun**; Türk adı ile kurulan ilk devleti soruyorsa **Göktürk Devleti**
- ✓ Türkler Orta Asya'dan; tarım alanların küçülmesi, **hayvan hastalıkları ,başka devletlerin baskıları** ve bağımsızlık isteği gibi sebeplerle Anadolu'ya doğru göç etmişler ve yeni devletler kurmuşlar.
- ✓ Türklerin Anadolu'ya girişleri **1071 Malazgirt Savaşı** ile olmuştur.
- ✓ Anadolu'da kurulan bazı Türk Devletleri ve başkentleri;
Selçuklu Devleti: Konya
Osmanlı Devleti: İstanbul
Türkiye Cumhuriyeti: Ankara
- ✓ Osmanlı devleti 1299'da Bilecik'te kuruldu. Kurucusu **Osman Bey**.
- ✓ Osmanlıyı yöneten kişiye **padişah** , yardımcısına **vezir/sadrazam** denir.
- ✓ Osmanlı'da padişah seçim ile değil **babadan oğula** geçmiştir.
- ✓ İstanbul'un fethi **1453 Fatih Sultan Mehmet**
- ✓ Osmanlı en geniş sınırlara **Kanuni Sultan Süleyman** zamanında ulaşmıştır.
- ✓ Osmanlı Devleti; genç yaşta padişahların geçmesi, saraydaki kadınların devlet işlerine karışması, tecrübesiz devlet adamları, askeri sistemin bozulması, bilimsellikten uzaklaşılması ve yeniliklerin takip edilememesi nedeniyle zamanla güçsüz kalmış ve resmen 29 Ekim 1923'te Cumhuriyetin ilan edilmesi ile son bulmuştur.
- ✓ Osmanlı'nın son döneminde girdiği savaş **1. Dünya Savaşı**
- ✓ Osmanlı, Almanya ile birlikte olmuş ve Fransa, İngiltere, Yunanistan, Ermenistan, Rusya, İtalya gibi ülkelerle savaşmıştır.
- ✓ **18 Martta Çanakkale** Zaferi kazanılmıştır. Mustafa Kemal Atatürk ve Koca Seyit gibi binlerce kahramanımız savaşmıştır.
  1. Atatürk **1881'de Selanik'te** doğmuştur.
  2. Atatürk **10 Kasım 1938'de İstanbul Dolmabahçe** Sarayı'nda vefat etmiştir.
  3. Ülkemizin adı **Türkiye Cumhuriyeti**
  4. Kurucusu **Mustafa Kemal Atatürk**
  5. Marşımız **İstiklal Marşı**
  6. İstiklal Marşı'nın yazarı **Mehmet Akif Ersoy**
  7. Bestecisi **Osman Zeki Üngör'dür**
  8. Atatürk milli mücadeleyi ve Kurtuluş Savaşımızı başlatmak için **19 Mayıs 1919'da Samsuna çıkmıştır.**
  9. TBMM **23 Nisan 1920'de** Ankara'da açılmıştır.
  10. **29 Ekim 1923'de** Cumhuriyet İlan edilmiştir.
  11. Resmi dilimiz **Türkçe'dir**
  12. Yönetim şeklimiz **Cumhuriyettir.**

13. Cumhuriyet; halkın yöneticilerini oy kullanarak kendisi seçmesidir.
14. **Türkiye'nin komşuları** Yunanistan, Bulgaristan, Gürcistan, Ermenistan, Azerbaycan(Nahcivan), Ermenistan, İran, Irak ve Suriye
15. **En uzun sınırimız** Suriye ile en kısa sınırimız Azerbaycan(Nahcivan)
16. **Doğal afetler**; deprem, sel(taşkın), çığ, yangın, heyelan(toprak kayması), erozyon
17. **Atatürk'ün ilkeleri**;
Cumhuriyetçilik: Devlet yönetimi ile ilgili olaylar. Saltanatın kaldırılması
Laiklik: Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması. Tekke ve zaviyelerin kapanması
Milliyetçilik: Yerli kaynakların kullanımını yine bizim yapmamız. Türk Tarih Kurumu açılması
Devletçilik: Şirketlerin ve kaynakların devlet kullanımına geçmesi.
Halkçılık: Sosyal ve idari anlamda halk için yapılan yeniliklerin tümü. Soyadı kanunu
İnkılapçılık: Sürekli ve her alanda çağdaşlaşma yenilikler yapma.
18. Atatürk'ün belirlediği milli sınırlar **Misakı Millidir**.
19. Ülkemizi kurtarmak için **Kurtuluş Savaşı** yapılmıştır.
20. Osmanlı'nın girdiği 1. Dünya Savaşı sonrasında **Mondros Ateşkes Antlaşması** yapılmış. Şartları ağır olduğu için Mustafa Kemal, Kurtuluş Savaşı hazırlıklarına başlamıştır.
21. **Tekalifi Milliye Emirleri** yayınlanarak orduya yardım için her evden 1 askeri giydirecek şekilde çorap, ayakkabı vb. ürünler alınmış, yük hayvanlarının cepheye silah taşınması sağlanmıştır.
22. 1 hafta 7 gündür.
23. 1 yıl 12 aydır.
24. 1 yıl 4 mevsimdir.
25. **Temel ihtiyaçlarımız** barınma, beslenme ve giyinmedir.
26. Acil numaraların hepsi **112** olarak düzenlenmiştir.
27. Petrol, doğalgaz, kömür **fosil yakıtlara** örnektir.
28. Güneş enerjisi, Rüzgar gülleri, Hidroelektrik santralleri **yenilenebilir enerjiye** örnektir.
29. Ülkemizde nüfusun ve sanayinin en yoğun olduğu bölge **Marmara Bölgesidir**.
30. 4 mevsim yağış alan bölgemiz **Karadeniz'dir**. **Çay, fındık** bu bölgede yetişir.
31. Sebzeçilik faaliyeti, **turunçgil ve muz Akdeniz** bölgesinde yoğunlaşmıştır.
32. Ülkemizde erginlik yaşı **18 yaş** kabul edilir.
33. Doktor, hemşire, ebe Sağlık Bakanlığına
34. Öğretmen, öğrenci ve okullar Milli Eğitim Bakanlığına
35. Hakim, savcı, avukat Adalet Bakanlığına
36. Polis, asker güvenlik güçleri İç İşleri Bakanlığına bağlıdır.
37. Ülkemizde **81 şehir** vardır.
38. Ülkemizi Cumhurbaşkanı, şehirleri vali, ilçeleri kaymakam yönetir.
39. Şehirlerin yol, su ve kanalizasyon işlerinden sorumlu kişi Belediye Başkanındır.
40. Mahalle ve köyleri muhtar yönetir.
41. Belediye Başkanı ve muhtarlar 5 yılda bir seçimle göreve gelir.
42. Ülkemizdeki **önemli dağlar**;
Ağrı Dağı, Erciyes Dağı, Uludağ, Nemrut Dağı, Toroslar,
43. Ülkemizdeki **önemli ovalar**;
Çukurova, Silifke Ovası, Amik Ovası
44. Ülkemizdeki **önemli akarsular**;
Fırat Nehri, Seyhan ve Ceyhan Nehri, Asi Nehri, Meriç Nehri, Kızılırmak
45. **İlk Cumhurbaşkanımız** Mustafa Kemal Atatürk.

Bunlar dışında şu an ki ülke yöneticileri, güncel spor, sanat ve siyasi olayları bilmek gerekir. Bazı özlü sözler sorulabilir. Günlük yaşam içinden sorular gelebilir.